

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De vitulo conflatili. cap. lxxiiij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Libri Exod.

¶ me. h. p. p. r. h. e. Et ē myrrha arbor q̄ grece smirna dicitur. v. cubitoz: q̄ est i arabia. cuius p̄gulta arabes exurūt: vt mell⁹ pullulēt z fructificēt: ex q̄z nitore multos p̄traherent intolerabiles morbos: nisi fumo storacis occurrerēt. Linnamomi. e. g. l. sicli. z calami totidem. casto. d. Et est cinnamomū virgultū indēy⁹ ethiopiae. duoz cubitoz. dicitū q̄ cānamomū: qz i modū canne subtiles hz calamos z replicatos: q̄ fracti spiramentū vīstibiles reddūt. Calam⁹ p̄o spēs aromatica iuxta libanū. Asia i aquosis nascit. crescit in imēs sum odorē reddīt. Hec redacta i puluerē cū oleo oliuaz: cū mēsurā bin p̄ficiēbāt ope vngentarij: z dicebat sanctū vinctōis oleū vel vngentū sanctū: de cuius vsu loco suo dicitur mus. Joseph⁹ etiā balsamū apponi dicit.

De labeo eneo. Ca. LXXX.

Docutus est iterū

I dñs ad moysen. Facies z labium enū cū basi sua. vas. s. lauatozū: qd etiā inter dicitur. qd erat inter tabernaculū et altare holocaustoz: in q̄ missa aq̄ lauabant sacerdotes manus suas z pedes. vestes sanctas accepturi vt sacrificarent. sicut ingressuri tabernaculū z egressuri: qd dicitur factū de specul⁹ muliez excubantiū ad ingressum tabernaculi. Forte de sedibz speculoz. eneis factū fuit. Vel pot⁹ eo facto in circuitu labij supmi circumposita fuerūt specula: i q̄b sacerdos videri posset: si vīpīam vī in facie vel in veste maculā haberet abluendam.

De redemptione numeratoz.

Caplm. LXXXI.

Terumqz dixit

I dñs ad moysen. Cū nūcrabis filios isrl dabit q̄sqz p̄cū p̄ aīa sua: ne sit in eis plaga. Dimidiū sicli iuxta mēsurā sanctuarij. Siclus autē. xx. obolos hz. Ar. anis z supra dabūt. ab eo em̄ tpe ad nomen familie trāsibāt. Dines nō addet: z pauper non minuet. Et hec pecunia ad vsus tabernaculi reponēbat. Hoc i dauid vindicatū est. qz alit̄ fecit q̄ d̄s iusserat. qz regnās in pace q̄si supbe pplm numerauit: et numeratū iuxta p̄ceptum dñi nō fecit offerre z sic i duobus peccauit.

De electione artificū et datione tabularū
Caplm. LXXXII.

Docavit etiā do-

v min⁹ ex noie. i. noiatim elegit h⁹ opū sum of artifices. befeleel filiū

huri de tribu iuda et oollab ei⁹ sociū. s. i. mi nus peritū filiū achi samech de tribu dan q̄s iplcūt spū dei. id est scia ad excogitandū in oī ope fabrefaciēdo. L. opletisqz sermonibus hīs dedit moysi duas tabulas lapideas digito dei scriptas.

Nota q̄ s. z paralip. non videtur befeleel habuisse nisi duos annos ad plus.

Vidū sc̄ptoz i duobus maxie attēdit in p̄p̄ijs noibz z numeris. et qm̄ paralip. se re totus p̄sistit in hīs duobz potuit esse vīcū scriptoz: q̄ cū certū

numerū annoz befeleel posuisse debuerint: incertū p̄ certo scripserūt.

De vitulo constatū.

Caplm. LXXXIII.

Idēs populus

v q̄ moyses moram faceret. dixit ad aaron. Fac nob deos. q̄ p̄ce-

dāt nos. moysi ei ignoram⁹ qd acciderit. Excusant se hebrei dīcētes. qz eloyim nō tñ deos s. etiā dños sonat. z dīcūt eos petiisse duces timēris. Aaron p̄o z hur restiterūt. S. z idēgnat⁹ p̄ls spūs i facie hur: spūs vī traditū cū suffocauit. Vñ timēs aarō ait. Tollite in aures vroz z liberoz z afferte ad me. Hoc erat qd char⁹ z p̄ciosus habebāt: putās. qz p̄sulētes auaricie sue nollēt afferre. q̄s cū accepisset formauit ex eis vitulū p̄statilē ope suoz. Forte aliud nō reciperēt: qz adorauit bouē in egypto. Tradūt qdā aarō p̄cisse in ignē in aures: z inde ope demonis p̄statū caput vitulū. qd tñ q̄sqz vitul⁹ q̄sqz caput vituli vocat. qz i excusatoz sui infer⁹ legit aaron dixisse moysi. Proleci illō i ignē. z egressus est h vitul⁹ z dixit p̄ls. Hi sūt dñi tui israhel q̄ te eduxerūt d̄tra egypti. Fecitqz aarō altare corā eo: z i crastinū indixit solēnitatē. maneqz surgētes obtulerūt hostias: sediqz p̄ls māducare z biberē z surrexerūt ludere. id est adorare. Tūc ait dñs ad moysen. Descende peccauit p̄lus tuus. q. d. iā nō me⁹. Dimitte me vt deleā eos: factiqz te in gentē magnam. Cui moyses. Quoē dñe: quiescat ira tua ne

Historia

dicant egyptij, callide eduxit eos vt interfice-
ret eos in montib: ipotes eis dare terrā quā
pmiserat. Recordare qz seruoꝝ tuoꝝ q̄bꝫ in
raſti dicēs. Terrā hāc dabo ſemini vꝛo Pla-
cato qz dño deſcēdit moyſes: ferens tabulas
et ytraqz pte digito dei ſeptas. Cui occurſit
Joſue: q̄ forte ſingul' dſebꝫ i occurſū ei' egre-
diebat. Nō em̄ credibile eſt cū moyſe eū ieiū-
naſſe. Et ait ad moyſen. Ululat' pugne ē in
caſtris. Cui moyſes. Imo vox eſt cantātū.
Et appropinquans vidit vitulū z choros. z
irat' p̄iecit tabulas: z p̄fracte ſunt. Cōbuſſit
qz vitulū z maſſam redēgit in puluere, quē
ſparſit in aquā: z dedit ex eo potū filijs iſrl'.
Lunqz accuſaret aaron qz p̄lm audierat: ex-
cuſans ſe aaron dicit q̄ ſup: a dicta ſunt. di-
cens ſe t̄muiſſe p̄lm: qz pronus erat ad ma-
lum. Videns ḡ moyſes qz ornamentis nu-
datus eſſet populus ſcilicet v' auxiliū dei
vel potius idolatriā Quattuor modis ex-
quā longo tempore ponit nudat' ſpolia-
ante p̄ceperat tandē tus. derelict'. man-
maſſeſtauerat. v' for- feſtatus. deſignat'.
te vidēs ſibi indicatos a deo ſceler' auctores
p puluere b̄bitū q̄ i barbīs eoꝝ miraculoſe
apparuit: ſtans in porta caſtroꝝ: z aduocās
leuitas ait. Qui dñi eſt iungat' mihi. Ponat
vir gladiū ſup femur ſuū: trāſite p̄ mediū ca-
ſtroꝝ. occidat qz qz amicum ſuū z fratrem: quem
ſc̄z ſignatū puluere inuenert. Et ceciderūt ea
die q̄ſi tria m̄lta. Alia tranſlatio h̄z. xxij. m̄l-
lia. De his oibꝫ q̄ dicta ſūt de vitulo tacet Jo-
ſeph'. t̄m̄ op̄tiones eoꝝ d̄ moza moyſi nar-
rat. Alij em̄ dicebāt eū a beſtijs comēſtū. alij
a dño tranſlatū. alij ſane mētis cū dño p̄b̄s
loſophantē.

De prece moyſi z minis dei.

Caplm. LXXXIII.

Altero die locu

a tus ē moyſes ad p̄lm. Peccat' ſtis p̄c̄m̄ maximū. Ascendā
ad dñm ſi quiuero eū de p̄c̄ari. p̄ vob. Et cuz
aſcendiſſet ait. Obſecro dñe. aut dimitte eis
hanc noxā: aut dele me de libro tuo quē ſcri-
pſiſti. Qd̄ de impetu animi nō de rōne qdā
dictū tradūt. vel ex magna cōfidentia in deū
p̄ impoſſibile dictū. q. d. Sicut impoſſibile
eſt vt me deleas: ſic oro nō poſſe fieri qn̄ dñs
mittas. Auguſtinus dicit ex cōſequentibꝫ ra-

tiō cinationem deberē concludi. vt ſc̄z qd̄ ſc̄z
quitur p̄mittatur ſic. Aut dele me: aut dimit-
te eis. Que ponitur p̄ equipollenti ſua. q. d. dī.
Si non deles me dimitte eis. Diſiunctiua
em̄ vertit in p̄iunctiua. deſtructo quod ante
cedit z manēte qd̄ cōſequitur. Scribi aut d̄
leri de libro vite dicit
quis dupliciter. vel
fm̄ p̄ſcientiam vel
fm̄ p̄ſentem iuſtis-
ciam. Cui dominus
Qui peccauerit mi-
hi: niſi peniteat dele-
bo eū. q. d. Nō te: qz
non peccaſti. Vade
duc populum iſtum
angelus meus p̄ce-
det te. Non em̄ aſcendā tecum. qz populus
dure ceruicis eſt: ne forte diſperdam te in v'ia
Tradūt hebrei qz p̄us d̄s ip̄e cuſtos eorum
erat. deinceps dedit eis michaelem cuſtodē
eoꝝ p̄p̄iū. ſicut ceterae nationes p̄p̄ios habēt
angelos cuſtodes ſibi delegatos. Addidit
etiā dñs. Semel aſcendā in medio tui: z des-
lebo te. Et eſt cōminatio captiuitat' babylo-
nice vel rhomane. Et nota aſcenſum duplici-
ter dicit vel ab inferioribꝫ ad ſuperiora. v' ab
occultis ad manifeſta: z eſt ſenſus. Maniſe-
ſtabo me tibi malo tuo.

De tranſlatione poris taberna culi.

Caplm. LXXXV.

Videns hec po

a pulus luxit z null' induit' ē cultu
ſuo Depoſuitqz ornātū ſuū a mō-
te oreb. Tollēſqz moyſes tabernaculum qd̄
cōmo de de poro tabernaculo intelligit: qd̄ ſi
bi fecerāt. vt ante ip̄m iura tractaret. Quod
cuz hucufqz fuerit in
radice mōtis vt pro
pinqu' eſſet dño. vo
lūt dñs a ſe illud re-
moueri. z terēdit illō
moyſes ex altera pte
caſtroꝝ. z longe a ca-
ſtris. Egrediebatur
qz moyſes ad illud. z plebs ſtabat i forſibꝫ ta-
bernaculoꝝ ſuoꝝ: et adorabat p̄cul. Deſcen-
debatqz columna nubis. z loquebatur dñs
cū moyſe cernentibꝫ vniuerſis facie ad facie.
ſic ſolet loqui hō ad amicum ſuū. id ē maſſeſte.

Scdm̄ hunc modū
paulus erat ſcriptus
in libro vite quando
perſequebatur ecclē-
ſiam.

Scdm̄ hunc modū
iudas erat ſcriptus i
libro vite.